

PATVIRTINTA
Kalvarijos sav. Sangrūdų gimnazijos
Direktoriaus 2017 m. rugsėjo 1 d.
Įsakymu Nr. V1-69

KALVARIJOS SAV. SANGRŪDOS GIMNAZIJOS MOKINIŲ ELGESIO TAISYKLĖS

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinys turi teisę naudotis visomis Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir įstatymuose, Jungtinių Tautų Organizacijos, Vaiko teisių apsaugos konvencijoje numatytais teisėmis ir laisvėmis;
2. Teisę į mokslą, kuris ugdytų jo bendrą kultūrinį išprusimą, intelektą, sugebėjimus, pažiūrą, dorovinę bei socialinę atsakomybę, sudarytų sąlygas asmenybei vystytis;
3. Kiekvienam vaikui turi būti užtikrintos galimybės išmokti gerbti tėvus (globėjus, rūpintojus), auklėtojus, mokytojus, kitus žmones, savo gimtąją, valstybinę kalbą ir kultūrą, kitas kalbas ir kultūras, gamtą, pasiruošti savarankiškam gyvenimui, darbui ir tapti naudingą visuomenės nariu;
4. Kiekvienas vaikas turi teisę į mokymo ir kitų valstybės institucijų paramą atskleidžiant ir ugdam talentus bei gabumus;
5. Į pirminę sveikatos priežiūrą;
6. Į saviraiškos laisvę, nekenkiant kitiems;
7. Gauti informaciją apie gimnaziją, jos vykdomas švietimo programas, mokymo(si) formas;
8. Rinktis gimnazijos siūlomus pasirenkamuosius dalykus, užsienio kalbą, mokymosi lygį, dalykų modulius, papildomo ugdymo programas, būrelius ir kt.;
9. Nemokamai naudotis gimnazijos biblioteka, vadovėliais ir kita literatūra, kabinetuose esančiu inventoriumi, informacinių technologijų įranga (tik mokymosi tikslams);
10. Esant būtinybei, nustatyta tvarka gauti mokymą namuose.
11. Dalyvauti gimnazijos savivaldoje;
12. Teikti siūlymus dėl ugdymo proceso ir popamokinės veiklos tobulinimo;
13. Gauti psichologinę, specialiąją pedagoginę, socialinę ir informacinę pagalbą;
14. Į nešališką mokymosi pasiekimų vertinimą;
15. Gauti gimnazijoje nemokamą maitinimą įstatymų nustatyta tvarka;
16. Į minties, sąžinės, religijos ir žodžio laisvę;
17. Į visiems vienodas galimybes ir lygias sąlygas skleisti savo gebėjimus bei talentą;
18. Burtis į visuomenines organizacijas, dalyvauti visuomenės gyvenime, taikiuose susirinkimuose, kurių veikla neprieštaruoja Lietuvos Respublikos įstatymams ir skatina pilietinę brandą, lavina kūrybinius gebėjimus;
19. Puoselėti lietuvių kalbą, kultūrą, papročius bei tradicijas;
20. Gauti informaciją apie save, dalyvauti, svarstant jo elgesį;
21. Įstatymų nustatyta tvarka ginti savo teises.

II. SKYRIUS MOKINIO PAREIGOS

22. Laikytis visų mokymo sutarties sąlygų, šių taisyklių ir kitų gimnazijos vidaus tvarką reglamentuojančių dokumentų reikalavimų;
23. Mokytis pagal privalomojo švietimo programą iki 16 m.;

24. Gerbti save, kitus mokinius, pedagogus, vadovus ir visą gimnazijos personalą, paisyti jų nuomonės, gerbti savo gimnaziją, jos simbolius ir nežeminti jų nei žodžiu, nei elgesiu;

25. Nuosekliai ir reguliariai ugdyti savo socialines ir emocines kompetencijas: nuosekliai ir reguliariai ugdyti savęs pažinimo, empatijos, problemų ir konfliktų sprendimo, pykčio valdymo, streso įveikos, bendravimo ir bendradarbiavimo ir kt. socialiniai įgūdžius;

26. Patyrus arba pastebėjus patyčias, smurtą, pranešti apie tai klasės vadovui arba Vaiko gerovės komisijos nariui, kitam gimnazijos darbuotojui;

27. Nuolat lankyti pamokas ir nepraleisti jų be pateisinamos priežasties. Pamokų praleidimo priežastis patvirtinantys dokumentai (gydytojo pažymos, tėvų (globėjų, rūpintojų) ar įstatyminių atstovų raštai ir kt.) klasės auklėtojui turi būti pateikti ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo atvykimo į gimnaziją dienos. Šiame punkte nustatytu terminu nepateikus pamokų praleidimo priežastį pagrindžiančių dokumentų, praleistos pamokos bus žymimos kaip pamokos, praleistos be pateisinamos priežasties. Tėvai (globėjai, rūpintojai) gali pateisinti nedalyvavimą pamokose ne daugiau kaip už 3 dienas iš eilės ir pavienes pamokas;

28. Į pamokas ateiti taip, kad iki skambučio pasiektų kabinetą (nevėluoti), kuriame vyks pamoka ar užsiėmimas, stropiai mokytis, turėti visas mokymuisi būtinas priemones (knygas, sąsiuvinius, rašymo priemones, pratybų sąsiuvinius, atlasus, sportinę aprangą ir kt.);

29. Pamokos metu laikytis mokytojo nustatytos darbo pamokoje tvarkos (atlikti visas mokytojo skiriamas klasės ir namų užduotis, netrukdyti dirbti kitiems mokiniams, neužsiimti pašaline, nesusijusia su mokymo procesu veikla (nežaisti, nerašinėti raštelių, nekalbėti su draugais, nekalbėti telefonu);

30. Vieną kartą per kalendorinį mėnesį pateikti tėvams iš klasės auklėtojo gautą atspausdintą informaciją apie mokymosi rezultatus, jei mokinio tėvai neturi galimybės naudotis elektroniniu dienynu;

31. Laikytis asmens higienos reikalavimų. Saugoti savo ir kitų sveikatą. Į gimnaziją ateiti švaria, tvarkinga apranga;

32. Į pamokas ateiti apsirengus uniformą;

33. Palaikyti švarą ir tvarką klasėje, gimnazijoje ir jos teritorijoje;

34. Gerbti budėtojus ir vykdyti jų nurodymus;

35. Viršutinius rūbus (paltus, striukes, kailinius, puspalčius, lietpalčius ir kt.) pamokų metu laikyti rūbinėje;

36. Sportinę aprangą vilkėti tik kūno kultūros pamokose. Po pamokos persirengti ir persiauti avalynę.

37. Tausoti ir saugoti asmeninį, kitų mokinių turtą ir gimnazijos turtą: inventorių, patalpas, baldus, vadovėlius ir kitas mokymo priemones. Padarytą žalą įstatymų nustatyta tvarka privalo atlyginti mokinys ir jo tėvai (globėjai, rūpintojai).

38. Iki kiekvienų metų rugsėjo 15 d. pasitikrinti sveikatą ir pristatyti klasės auklėtojui medicininę pažymą ir kitus reikalingus dokumentus;

39. Išvykstant iš gimnazijos atsiskaityti su gimnazija: gražinti mokinio pažymėjimą, mokymo priemones, iš gimnazijos bibliotekos paimtas knygas ir kt.;

40. Nedelsiant informuoti gimnazijos darbuotojus apie gimnazijoje ar jos teritorijoje vykstančias muštynes, patyčias, kitas pavojingas veikas;

41. Gimnazijoje ir renginių už gimnazijos ribų metu laikytis saugaus ir kultūringo elgesio reikalavimų;

42. Dalyvauti Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose, jeigu yra pakviestas atvykti.

III. SKYRIUS MOKINIUI DRAUDŽIAMA

42. Be mokytojo leidimo imti asmens bylas ir kitus gimnazijos dokumentus;

43. Nešti į gimnaziją šaunamuosius ginklus, peilius, dujų balionėlius, petardas, narkotines ir psichotropines medžiagas ar kitus kenksmingus ir sveikatai pavojingus daiktus;

44. Gimnazijoje ir jos teritorijoje vartoti alkoholį, narkotines ir psichotropines medžiagas, rūkyti, žaisti azartinius žaidimus (kortomis ir kt.), draudžiama ateiti į gimnaziją ir gimnazijos teritoriją apsvaigus nuo alkoholio, narkotinių ir psichotropinių medžiagų;

45. Pamokų metu naudotis mobiliuoju telefonu, ausinukais ir kitomis priemonėmis, nesusijusiomis su mokymo procesu ir trukdančiomis darbui pamokoje. Jei mokinys nesilaiko šio reikalavimo, mokytojas privalo paimti telefoną ar kitą mokinio pamokos metu naudojamą ir trukdančią darbui pamokoje priemonę ir gražinti ją po pamokos. Jeigu mokinys piktybiškai pažeidžia šią taisyklę, mokytojas paima telefoną ar kitą mokinio pamokos metu naudojamą ir trukdančią darbui pamokoje priemonę, surašydamas paėmimo aktą, ir atiduoda saugojimui į seifą. Paimtas daiktas gražinamas tik mokinio tėvams;

46. Pamokų metu kramtyti kramtomą gumą, valgyti, gerti gėrimus;

47. Atsinešti į gimnaziją ar jos teritoriją garso ir vaizdo įrašus, literatūrą, laikraščius, žurnalus ir kitus leidinius, kurie skatina ar propaguoja žiaurų elgesį, smurtą, pornografiją;

48. Slapta filmuoti, fotografuoti, įrašinėti kitų asmenų (mokinių, mokytojų, kitų gimnazijos darbuotojų) veiklą ir pokalbius;

49. Pamokos metu išeiti iš kabineto, vaikščioti po gimnaziją ir trukdyti mokytojams vesti pamokas;

50. Bėgioti koridoriais, šūkauti, stumdytis, muštis, šiuokšlinti, žaisti kamuoliu tam neskirtose vietose, spjaudytis, keiktis, įžeidinėti, užgaulioti, prasivardžiuoti ir kt.;

51. Reikalauti pinigų, versti meluoti kitus moksleivius, imti ir gadinti svetimus daiktus;

52. Prekiauti gimnazijoje ir jos teritorijoje bet kokiais daiktais, išskyrus prekybą, kuri yra numatyta gimnazijos organizuojamų renginių metu;

53. Niokoti gimnazijos turtą (laužyti suolus, durų spynas, tualetus, spardyti šiukšliadėžes, mėtyti gėles, daužyti langus, braižyti, spardyti sienas ir kt.).

IV. SKYRIUS MOKINIO SKATINIMO PRIEMONĖS

54. Žodžiu (pagyrimas);

55. Raštu (padėka, diplomas);

56. Suteikiama galimybė dalyvauti kelionėse, ekskursijose, renginiuose.

V. SKYRIUS DRAUSMĖS BEI AUKLĖJAMOJO POVEIKIO PRIEMONĖS

57. Mokiniui, pažeidusiam šių taisyklių reikalavimus, gali būti taikomos šios prevencinės drausminamojo ir auklėjamojo poveikio priemonės:

57.1. **Ugdymosi vietos pakeitimas** – taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griaua mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.

57.2. **Gimnazijos vadovo ar jo įgalioto asmens iškvietimas**, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

57.3. **Mokinio daiktų patikrinimas**. Gimnazijos darbuotojas ir (ar) vadovas arba jo įgaliotas asmuo turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

57.4. **Pagrįsti fiziniai veiksmai**. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali varijuoti nuo stovėjimo tarp mokinių grėsiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pavyzdžiui, siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti, ar pan.), vedimo paėmus už rankos, iki mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui, kai siekiama nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti mokinio save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir pan.).

57.5. **įspėjimas žodžiu** – taikoma mokiniui, pirmą kartą be pateisinamos priežasties praleidusiam 10-15 pamokų per kalendorinį mėnesį, taip pat padarius kitus nežymius šių taisyklių pažeidimus;

57.6. **sutartis su mokiniu, kuria raštu aptariamas mokinio išipareigojimas nekartoti padarytų pažeidimų** – taikoma mokiniui pakartotinai be pateisinamos priežasties praleidusiam 10-15 pamokų per kalendorinį mėnesį, taip pat padarius kitus šių taisyklių pažeidimus;

57.7. **įspėjimas raštu tėvams** – taikoma mokiniui neįvykdžius sutartyje su mokiniu nustatytų mokinio išipareigojimų ir kai poveikio priemonės nurodytos 57.5 ir 57.6 punktuose nepadaro jokio poveikio;

57.8. **sutartis su tėvais (globėjais), mokiniu ir gimnazija**, kuria raštu trišale sutartimi aptariami tėvų ir mokinio išipareigojimai, skirti užtikrinti mokinio deramą elgesį – taikoma mokiniui už sistemingą pamokų praleidinėjimą, nesimokymą, mokinio elgesio taisyklių daugkartinius pažeidimus;

57.9. **viešas nukentėjusiojo asmens atsiprašymas** – taikoma mokiniui, kai mokinys įžeidžia žmogaus garbę ir orumą;

57.10. **pastaba raštu** – taikoma mokiniui praleidus be pateisinamos priežasties 16-20 pamokų per kalendorinį mėnesį ar nuo 40 iki 60 pamokų per pusmetį ir besikartojančius nežymius mokinio elgesio taisyklių pažeidimus;

57.11. **papeikimas** – taikomas mokiniui praleidus be pateisinamos priežasties nuo 21 iki 25 pamokų per kalendorinį mėnesį ar nuo 61 iki 80 pamokų per pusmetį, šiose taisyklėse nustatytų mokinio pareigų nevykdymą, už įžūlų elgesį su gimnazijos bendruomenės nariais, chuliganizmą, trukdymą ugdymo procesui, necenzūrinių žodžių vartojimą, rūkymą gimnazijos teritorijoje;

57.12. **griežtas papeikimas** – taikoma mokiniui praleidus be pateisinamos priežasties daugiau kaip 26 pamokas per kalendorinį mėnesį ar 80 pamokų per pusmetį, sistemingą šiose taisyklėse nustatytų mokinio pareigų nevykdymą, pasikartojantį įžūlų elgesį su gimnazijos bendruomenės nariais, chuliganizmą, trukdymą ugdymo procesui, necenzūrinių žodžių vartojimą, rūkymą gimnazijos teritorijoje, alkoholinių gėrimų vartojimą gimnazijoje.

57.13. **raštiškas policijos ir Vaiko teisių apsaugos skyriaus informavimas** – šios priemonės imamasi mokiniui nuolatos, piktybiškai nevykdant šiose taisyklėse nustatytų mokinio pareigų, grubiai pažeidžiant šias taisykles, įžūliai elgiantis su gimnazijos bendruomenės nariais, chuliganiškai elgiantis, trukdant ugdymo procesui, vartojant necenzūrinius žodžius, nuolat rūkant gimnazijos teritorijoje, vartojant alkoholinius gėrimus, narkotines ir psichotropines medžiagas gimnazijoje ar jos teritorijoje, atvykus į gimnaziją apsvaigusiam nuo alkoholio ne pirmą kartą, apsvaigusiam nuo narkotinių bei psichotropinių medžiagų, tyčia sugadinus ar sunaikinus gimnazijos turtą;

57.14. **Gimnazijos tarybos, Mokytojų tarybos rekomendacija šalinti mokinį iš mokyklos** – taikoma, kai yra išnaudotos visos poveikio priemonės ir mokinio elgesys kelia realią ir akivaizdžią grėsmę mokyklos bendruomenės narių saugumui bei aplinkai;

57.15. Už nuolatinis, piktybinius mokinio elgesio taisyklių pažeidimus (pareigų nevykdymą, teisėtvarkos pažeidimus, už pavojingos (nusikalstamos) veiklos įvykdymą) mokinys **kviečiamas į gimnazijos Vaiko gerovės komisijos posėdžius**.

57.16. Jei mokinys yra kviečiamas ir neatvyksta be pateisinamos priežasties į Vaiko gerovės komisijos posėdį, jam iš karto taikoma griežtesnė poveikio priemonė.

57.17. Po Vaiko gerovės komisijos posėdžio svarstytų mokinių sąrašai ir jiems skirtos nuobaudos skelbiamos gimnazijos bendruomenei.

VI. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

58. Su mokinio elgesio taisyklėmis, drausmės bei auklėjamojo poveikio priemonėmis mokinius supažindina klasės vadovas pasirašytinai.
 59. Su Mokinio elgesio taisyklėmis mokytojus ir mokinių tėvus supažindina gimnazijos direktoriaus įgaliotas asmuo.
 60. Taisyklės gali būti keičiamos, papildomos, keičiantis įstatymams, keičiant gimnazijos darbo organizavimą.
 61. Taisyklės skelbiamos viešai (skelbimų lentoje ir gimnazijos interneto tinklalapyje).
-